

23.6.2020

VN/13888/2020

Luonnonsuojelulailla rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen korvausmenettelyn ja ennaltaehkäisyn lainsäädännön valmistelu, Projekti II

Aika: keskiviikko 17.6.2020 klo 13.00-15.00

Paikka: Skype-kokous

Osallistujat:	Anna-Rosa Asikainen	MTK ry
	Anne Ollila	Paliskuntain yhdistys
	Hannu Mahla	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
	Tapani Veistola	Suomen luonnonsuojeluliitto
	Harri Hölttä 13.30 saakka	Suomen luonnonsuojeluliitto
	Jorma Jantunen 14.00 saakka	Suomen ympäristökeskus
	Minna Mättö	Kuntaliitto
	Jussi Laanikari	maa- ja metsätalousministeriö
	Teemu Lehtiniemi	BirdLife Suomi
	Tarja Haaranen, pj	ympäristöministeriö
	Hanne Lohilahti, siht.	ympäristöministeriö

1. Kokouksen avaus, Tarja Haaranen YM
Tarja Haaranen avasi kokouksen toivottamalla osallistujat tervetulleiksi kokoukseen.
2. Asialistan hyväksyminen
Hyväksyttiin kokouksen asialista.
3. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen
Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio Minna Mätön esittämällä lisäyksellä mahdollisuudesta periä kunnan viranomaisen suorittamista tehtävistä maksu.
4. Luonnonsuojelulailla rauhoitettujen eläinlajien aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun hallituksen esityksen säännöskohtaiset perustelut
Hanne Lohilahti kävi läpi edelliseen versioon tehdyt muutokset ja nosti esille keskustelua vaativia kysymyksiä.

Korvauksen omavastuuosuus:

- Johdonmukaisena omavastuurajana olisi 170 euroa vastaavasti kuin riistavahinkolain 9 §:ssä säädetään. Korvauksen omavastuu oli riistavahinkolaissa alun perin 250 euroa, mutta kynns alennettiin 170 euroon eduskuntakäsittelyssä.

Korvauksen suhde esim. vakuutukseen ja maatalouden ympäristökorvaukseen:

- Kaikissa vahingoissa vakuutuksen ja korvaushakemuksen päällekkäisyys tulee selvittää ylikompensaatiokiellon takia.
- Maatalouden ympäristökorvauksen ja esityksen mukaisten korvausten suhteessa oleellista on se, onko sadon hyödyntäminen kyseisen sopimuksen tai sitoumuksen tukiehtojen puolesta mahdollista. Jos sato on tarkoitettu hyödynnettäväksi ja sato menetetään, tällöinen korvaus tulisi maksaa. Jos taas tukiehtojen mukaan sato ei ole tarkoitettu hyödynnettäväksi, näissä tilanteissa korvausta ei voida maksaa. Periaatteet tulee kirjata perusteluihin.

1 luku

- Todettiin, että ympäristöperusoikeuden ja omaisuudensuojan suhde tulee kirjata perusteluihin.
- Muiden kuin kalasääsken kalankasvatukselle aiheuttamien vahinkojen rajaaminen lain soveltamisalan ulkopuolelle tulee perustella. Kyseeseen tulevat lähinnä merimetso ja harmaahaikara.
- Puheenjohtaja kertoi, että kalatalousvahingoista on käyty keskusteluja MMM:n kanssa. Yhdessä olemme pohtineet selvitystarpeita ja sovittu, että rauhoitettujen lajien aiheuttamista kalatalousvahingoista tehtäisiin yhteinen selvitys. Tarvittaisiin myös tietoa turvallisista ennaltaehkäisevistä toimista.

2 luku

- Käytiin keskustelua ELY-keskuksen ja kunnan viranomaisten neuvontavelvoitteista. Kuntaliiton näkemys on, että kunnalle ei tulisi osoittaa erillistä neuvontavelvoitetta ja jos sellaisesta säädettäisiin, viittaus hallintolain 8 §:ään riittäisi.
- MTK:n edustajan näkemyksenä on, että riittävä neuvonta tulisi toteutua myös kunnassa ja viranomaisten roolit ja tehtävät tulisi olla selkeät vahingonkärsijöihin nähden.
- ELY-keskuksen näkökulmasta kunnan rooli on erityisen tärkeä tiedon välityksessä ja ohjeistuksessa. Lähtökohta tulisi olla, ettei tiedonvälityssuhteita muuteta nykyisestäään.
- Lähtökohtaisesti kuntien neuvontavelvoite nähtiin tärkeänä, mutta resurssien kannalta mahdollinen lisätyö arveluttaa erityisesti Kuntaliittoa.

3 luku

- Avustuskelpoisiksi kustannuksiksi ehdotettiin työkustannuksia.
- Keskusteltiin kuntien ja ELY-keskuksen mahdollisuudesta hakea avustusta ennaltaehkäisevien toimien toteuttamiseen. Todettiin, ettei kunnilla välttämättä ole kiinnostusta avustuksen hakemiseen. ELY-keskus puolestaan on toimivaltainen viranomainen, eikä sen vuoksi voisi hakea avustusta.

4 luku

- Jussi Laanikari esitti, että 17 §:ssä viitattaisiin ministerin asetukseen ilman säädösnumeroa.
- Toivottiin, että korvauksia rakennusvahingoista voisivat hakea myös yhdistykset.
- Keskusteltiin irtaimistovahingoista ja todettiin, että tähän asti ne ovat olleet yksittäisiä ja euromääräisesti pieniä rakennusvahinkoihin liittyviä kustannuksia.
- Suorien ja välillisten vahinkojen osalta korvattavien ja ei-korvattavien harkinnanvaraisuuden raja tulisi pystyä esittämään perusteluissa jollain tarkkuudella.
- Viljelysvahinkojen korvausperusteista todettiin, että yksittäistapaukselliset poikkeamat normisatoarvioista ja yksikköhinnnoista tulisi olla mahdollista selvityksen perusteella.
- Nykyisen menettelyn mukaan vahingonkärsijä on ensimmäisenä yhteydessä kunnan viranomaiseen. Esityksen 19 §:n mukaan jatkossa korvauksen saannin edellytyksenä olisi vahinkoilmoituksen teko ELY-keskukseen ja vasta sen jälkeen otetaan yhteys kuntaan vahingon toteutukseksi ja arvioimiseksi. Kunnan viranomaisen olisi tärkeää saada tieto vahingosta välittömästi vahinkoilmoituksen tekemisen jälkeen. Vastuu prosessista kuuluu vahingonkärsijälle.
- Tapani Veistola kertoi, että Suomen luonnonsuojeluliitto on ehdottanut, että tämän kevään poikkeustilanteessa tulisi olla mahdollisuus korvata myös välilliset vahingot.
- Todettiin, että maatalouden suuntaviivoissa välillisiksi vahingoiksi on määritelty loukkaantuneiden eläinten lääkintäkulut ja eläinten etsintäkulut.

5 luku

- Anne Ollila totesi, että Saamelaiskäräjät ja Paliskuntain yhdistys ovat toimittaneet ympäristöministeriöön esityksen, jossa todetaan, ettei esitys ole poroelinkeinojen kannalta hyväksyttävissä. Lisäksi hän totesi, että korvamerkitty 25 § korvaus korvamerkitystä porosta tulee poistaa.

- Puheenjohtaja totesi, että merikotkan sekä muiden kuin kalasääsken aiheuttamista kalankasvatuslaitoksille aiheutuneista vahingoista on tarkoitus teettää selvitykset, mutta tässä vaiheessa ei haluta viivästyttää koko esitystä näiden lajien vahinkotilanteen selvittämiseksi.
- Todettiin, että merimetso- ja harmaahaikaran aiheuttamista kalastusvahingoista voidaan maksaa tällä hetkellä Euroopan meri- ja kalatalousrahaston kautta sietopalkkioita.

6 luku

- Keskusteltiin hakemusten jättämisen aikataulusta. Luontevinta olisi, että korvaus- ja tukihakemukset jätettäisiin vuoden loppuun mennessä.
- Lain voimaantulo on alustavasti ajateltu säädettävän 1.1.2022, joka mahdollistaa lain toimeenpanon tuen järjestämisen vuoden 2021 aikana.
- Hallituksen esityksen taulukoihin täydennetään vuoden 2019 tiedot.

Lopuksi puheenjohtaja kertoi, että ministeri Lepän ja Mikkosen asettama hanhityöryhmän työ on erillinen prosessi, jonka tulokset ovat valmiina syyskuussa.

Kuntaliiton ehdotuksesta sovittiin, että ennen esityksen lausuntokierrosta ja seuraavaa projektiryhmän kokousta pyritään järjestämään tilaisuus kunnille, jonka tarkoituksena olisi kuulla esityksen johdosta kuntien viranomaisia. Minna Mättö ja Hanne Lohilahti sopivat keskenään menettelyistä.

5. Muut asiat

Sovittiin, että projektiryhmä kokoontuu syksyllä, jossa käydään läpi lain toimeenpanoon liittyviä kysymyksiä.

6. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.50.